

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ชุดที่ 1 แนวทางการสนทนาเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและแนวทาง
ในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา

ชุดที่ 2 แบบการสนทนากลุ่มเพื่อสร้างแผนพัฒนา
คุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

ชุดที่ 3 แบบการสัมภาษณ์เจาะลึกเพื่อติดตาม
การปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์

ชุดที่ 1 แนวการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview (FGI))

เรื่อง สภาพทั่วไปและแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา

.....

การสนทนาสร้างความคุ้นเคย

แนะนำให้อ่านซึ่งกันและกัน

1. ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มต้อนรับสมาชิก แนะนำตนเอง แนะนำผู้จัดบันทึกการประชุม และแนะนำคณะผู้อำนวยความสะดวก

2. ให้สมาชิกแนะนำตัวเองโดยบอกชื่อ สาขาที่เรียน ห้องที่เรียน และความภาคภูมิใจหรือประทับใจที่เกิดขึ้นในหนึ่งปีที่ผ่านมา

อธิบายวัตถุประสงค์การประชุมระดมสมอง

1. เพื่อต้องการทราบสภาพทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาด้านความรับผิดชอบ

2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาด้านความรับผิดชอบให้กับผู้เรียน

3. เพื่อนำข้อมูลเบื้องต้นและแนวทางในการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ดังกล่าวมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต่อไป

วิธีการ

ให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้หมุนเวียนกันแสดงความคิดเห็นโดยอิสระมิใช่การโต้เถียงกัน เพื่อนสมาชิกในกลุ่มสามารถเพิ่มเติมความคิดเห็นของตนเองต่อคำตอบของสมาชิกอื่น ๆ ได้ด้วย ข้อมูลที่ได้จะไม่มีการอ้างอิงเป็นรายบุคคลว่าใครพูดจะนำไปวิเคราะห์สรุปนำเสนอเป็นความคิดเห็นส่วนรวม และต้องขอบันทึกเหตุผลเพราะอาจจะจดไม่ทันแต่อย่างไรก็ตามแบบนี้จะไม่นำไปเผยแพร่ที่ใด นอกจากผู้ศึกษาจะนำมาเปิดฟังเพื่อสรุปความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ให้ถูกต้องเท่านั้น

ข้อมูลการจัดสนทนากลุ่ม

1. พื้นที่ที่ศึกษา

ผู้วิจัยใช้โรงเรียนลำปางเทคโนโลยี ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 เปิดสอนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ (ปวส.) มีเนื้อที่มากกว่า 100 ไร่ ดำเนินการจัดการศึกษามาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2524 มีนักเรียนจำนวน 4,210 คน และคณะครูจำนวน 175 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลหลักในการประชุมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาและนักเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้การประชุมระดมสมอง

3.1 เทปบันทึกเสียง

3.2 กล้องถ่ายภาพนิ่ง

3.3 กล้องถ่ายวิดีโอ

3.4 สมุดจดบันทึกการสนทนา

4. ประเด็นในการสนทนา

4.1 คำถามในการสนทนาทั่วไปเพื่อนำเข้าสู่ประเด็น

- ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ๆ ในห้องเป็นอย่างไร?
- ความสัมพันธ์กับครูของเพื่อน ๆ ในห้องเป็นอย่างไร?
- ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนเองเป็นอย่างไร?

4.2 ศึกษาสภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ดังต่อไปนี้

1) จากประสบการณ์ที่ผ่านมา การแสดงออกของนักเรียนในเรื่องใดที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่สมควรได้รับการยกย่องชมเชย? และนักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างไร?

2) จากประสบการณ์ที่ผ่านมา การแสดงออกของนักเรียนในเรื่องใดที่เห็นว่าเป็นปัญหาบ่อย ๆ ? ท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใดที่ทำให้เกิดลักษณะเช่นนั้น?

3) ท่านเห็นว่า ประเด็นสำคัญอะไรที่นักเรียนต้องพัฒนาปรับปรุงในลำดับต้น ๆ ? เพราะอะไร?

4.3 ศึกษาแนวทางในการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา

1) ปัญหาที่ท่านเคยปรับปรุงแก้ไขมาคืออะไร? ใครบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหานั้น? ผลเป็นอย่างไร?

2) ปัญหาสำคัญอะไรที่ท่านคิดว่าน่าจะแก้ไขต่อไป? ควรมีแนวทางหรือกระบวนการอะไรในการแก้ไขปัญหานั้น? และเริ่มทำเมื่อไหร่ดี?

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นกลุ่ม ๆ โดยเป็นกลุ่มนักเรียนจำนวน 10 คน ครูที่ปรึกษา จำนวน 3 คน และผู้ปกครอง จำนวน 10 คน เพื่อกำหนดวันเวลา สถานที่ในการดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่ม

2. ผู้วิจัยร่วมกันสนทนาโดยให้ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเอง สถานที่ทำงาน แล้วเกริ่นนำเพียงเพื่อมุ่งไปสู่ประเด็นการสนทนา ตลอดระยะเวลาการสนทนามีการบันทึกเทปและจดบันทึกคำสนทนาควบคู่กันไป

6. วิเคราะห์ผล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์เนื้อหาของทั้ง 3 กลุ่มและสรุปผลการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ตั้งคำถามไว้และจะส่งบทสรุปเพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยืนยันหรือเพิ่มเติมประเด็นเพื่อนำมาสรุปเพิ่มเติมให้มีความเที่ยงตรงอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการประกอบการพิจารณาในการกำหนดการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาภายหลังต่อไป

ชุดที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เพื่อสร้างแผนพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

.....

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในครั้งนี้ได้นำข้อมูลจากแนวทางจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview (FGI)) โดยมีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษาและนักเรียน มีแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนอะไรบ้าง?

.....

2. ในแต่ละคุณลักษณะนักเรียนควรมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร?

.....

3. ผู้ปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษาควรมีบทบาทช่วยเหลือส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ได้อย่างไร? และด้วยวิธีใด?

.....

4. เราจะมีแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จได้อย่างไร

.....

ขอขอบคุณผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ทุกคน

ชุดที่ 3 แบบการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

เพื่อติดตามการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคูณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์

สถานที่ดำเนินการ ระยะเวลา

วันที่ เวลา

คำชี้แจง แบบการสัมภาษณ์เจาะลึกชุดนี้ใช้กับผู้ปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา และนักเรียน

.....

1. คุณลักษณะความประหยัคนักเรียนอย่างไรบ้าง? ผลเกิดอะไรขึ้น? และท่านมีความรู้สึกอย่างไร?

.....

2. คุณลักษณะการเสียสละและช่วยเหลือกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมสำคัญทางศาสนาทำอย่างไร? ทำกับกลุ่มใดบ้าง? ผลเป็นอย่างไร?

.....

3. คุณลักษณะของความมั่นใจในการแสดงออกของนักเรียนได้แสดงออกในเรื่องใดบ้าง?

.....

4. คุณลักษณะของสงงานที่ได้รับมอบหมายนักเรียนได้ใช้ความพยายามอย่างไร? ผลเป็นอย่างไร?

.....

5. คุณลักษณะของการแต่งกายของนักเรียนอย่างไร?

.....

6. คุณลักษณะของการหลีกเลี่ยงจากการติออบายมุขนักเรียนมีวิธีการอย่างไร? ผลเป็นอย่างไร?

.....

.....

.....

7. คุณลักษณะการเข้าแถวทันเวลาที่โรงเรียนนักเรียนพยายามทำอย่างไร? ผลเป็นอย่างไร?

.....

.....

.....

8. คุณลักษณะการเข้าเรียนตรงเวลาในแต่ละรายวิชาที่เรียนมีผลเป็นอย่างไร?

.....

.....

.....

9. คุณลักษณะการมีอุปกรณ์การเรียนครบตามลักษณะรายวิชาทำอย่างไร? ผลเป็นอย่างไร?

.....

.....

.....

10. คุณลักษณะการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอหน้าชั้นเรียนบ่อย ๆ นักเรียนมีโอกาสไหน? ผลเป็นอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

11. คุณลักษณะการซักถามคำถามเมื่อไม่เข้าใจได้พยายามในโอกาสใด? เรื่องอะไรบ้าง?

.....

.....

.....

12. คุณลักษณะการอ่านหนังสือค้นคว้ามากขึ้นจากห้องสมุด/อินเทอร์เน็ตทำเมื่อไร? ด้วยวิธีการใด? และผลเป็นอย่างไร?

.....

.....

.....

กิจกรรมส่งเสริมของผู้ปกครองและครูที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียน

1. การสร้างโอกาสในการสนทนากับนักเรียนอย่างใกล้ชิดทำอย่างไร? สนทนาเรื่องอะไรบ้าง? ผลเป็นอย่างไร?

.....

2. ความรัก คำแนะนำ และความเข้าใจจากผู้ปกครอง / ที่ปรึกษามีต่อนักเรียนทำด้วยวิธีใด? และผลเป็นอย่างไร?

.....

3. ตัวอย่างที่ดีของผู้ปกครองและครูที่ปรึกษาทำอะไรเป็นตัวอย่างและผลเกิดกับนักเรียนเป็นอย่างไร?

.....

4. การส่งเสริมค่าใช้จ่ายในการเรียนอย่างสม่ำเสมอในเรื่องใด? และอย่างไร?

.....

5. การติดตามพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในเรื่องใดบ้าง? และผลเป็นอย่างไร?

.....

ขอขอบคุณที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็น